

SIARD

kostel sv. Cyrila a Metoděje

Číslo 5, ročník 31

www.farnostzidenice.cz

vychází 8. září 2024

Nedávno jsem byl na jednom charismatickém setkání v Hájků u Prahy. Během kázání mají vždy děti svou katechezi, kde většinou něco vyrobí a přinesou k oltáři. Když jsem byl hlavním celebrantem já, protože na mě vyšla řada, děti vybarvovaly obrázek kostela. Všechny děti donesly svůj obrázek pěkně vybarvený a srovnaný. Jen jeden chlapec nesl něco pevně sevřeného v dlaní. Předal mi obrázek kostela pěkně pomačkaný přesně do dlaně. Nevím, co ho k tomu vedlo, ale mě hned něco napadlo. Uvědomil jsem si, že někdy chceme tak chránit, že svou dlaň sevřeme víc, než je třeba. Potom už nechráníme, ale ničíme. Možná se tak někdy chováme i k tomu, co je nám svěřeno - farnost, dary, naše služba aj. Nikoho nepustíme blíž, aby nám náhodou nezničil to, co je „naše“. Ale je to skutečně naše? Není nám všechno svěřeno Bohem? A on se bude ptát, co jsme s jeho dary udělali. Rozmnožili jsme je, nebo je schovali? Text, který by nás mohl doprovázet v novém školním roce, je evangelium o hřivnách. Některé byly rozmnoženy, jedna zůstala skrytá. Kéž i my patříme k těm, které Pán pochválí.

Žehnám P. PMJK Beneš

VÝROČÍ

2. 9. 1904 se narodil **Antonín Sedlák**, kostelník v Židenicích (1972–1987).

Zemřel 29. 9. 1996.

3. 9. 1919 se narodil **P. Bohuslav Vitula**, židenický primiciant z r. 1943.

Zemřel 26. 6. 1990.

9. 9. 1979 zemřel **Karel Hradil**, sbormistr, skladatel, hudební pedagog, varhaník a ředitel kůru v našem kostele v letech 1936–1945 (45. výročí úmrtí).

24. 9. 1964 zemřel **P. Emanuel Masák**, jeden z budovatelů našeho kostela.

redakce

ZPRÁVY Z DIECÉZE

Do 12. září je možno podávat **příhlášky do nového teologického kurzu**. Kurz pořádá diecézní katechetické centrum. Kurz je jednoletý a poskytuje základní teologické vzdělání. Může sloužit jak k osobnímu rozvoji, tak jako příprava pro zapojení do katechetické nebo pastorační činnosti. Během kurzu se vytvoří i motivující společenství k zapojení do služby v církvi. Více informací na webu <https://kc.biskupstvi.cz>

12. září v 19 hodin se uskuteční **koncert Václava Uhlíře** z cyklu **Varhanní léto** na Petrově. 19. září bude závěrečný koncert Varhanního léta 2024, na kterém vystoupí Brněnský filharmonický sbor Beseda brněnská, řízený Petrem Kolařem, u varhan Dagmar a Petr Kolařovi.

19. října od 9 do 17 hodin se uskuteční v budově Biskupského gymnázia v Brně první **Pastorační veletrh**. Zvaní jsou všichni, kdo jsou aktivní ve svých farnostech a komunitách. Cílem říjnového setkání má být sdílení inspirace k pastoračním projektům a vzájemné povzbuzení v jejich organizaci. Mottem akce je „Církev bude radostná tehdy, když bude hlásat a žít evangelium“. V rámci přednáškového dopoledne vystoupí kněz a spisovatel Petr Karas nebo Daniel Vicha, biskupský vikář pro pastorační, vzdělávání a evangelizaci ostravsko-opavské diecéze. Součástí programu bude mše svatá s biskupem Pavlem Konzbulem, řada podnětných workshopů a taky procházka po stáncích z farností a společenství s prezentací jejich aktivit.

ZÁPIS ZE 6. SCHŮZE PASTORAČNÍ RADY FARNOSTI (PRF) ZE DNE 23. 6. 2024

Schůze pastorační rady farnosti se věnovala poslání a obsahu farního zpravodaje Siard.

Jako hosté byly pozvány dvě členky redakční rady. Siard vychází přibližně 1x za dva měsíce v nákladu cca 250 ks. Obsahuje pravidelné rubriky a články, do kterých přispívají členové redakční rady a další přispěvatelé. Během diskuse se vycházelo i z dotazníkového šetření, které proběhlo v roce 2019.

Členové PRF se shodli na tom, že farní zpravodaj má své opodstatnění a že je dobré věnovat mu pozornost. Diskutovalo se o zaměření zpravodaje, porovnávaly se zpravodaje jiných farností. V průběhu diskuse zaznělo několik námětů:

- chybí rubrika pro mladé, nabízí se možnost sdílet vhodné příspěvky, které jsou určeny pro MM (Ministrantský měsíčník)
- bylo by zajímavé obohatit Siard další rubrikou s názvem např. Ptáme se... která by sloužila k představování členů farnosti
- další rubrikou by mohlo být „Ze života farnosti“, kde by se čtenáři mohli dovědět o křtech, pohřbech či svatbách v uplynulém období
- rubrika „Informace z aktivit farnosti“ by mohla představit v každém čísle jednu nebo dvě aktivity

Bylo dohodnuto, že v (nové) rubrice Informace z aktivit ve farnosti vyjde info o Klubu maminek a o setkání lektorů.

Další část schůze byla věnována kalendáři akcí na příští školní rok 2024/2025, který by měl vyjít jako příloha nejbližšího Siardu. Forma kalendáře umožní, aby si kalendář akcí mohli farníci umístit např. na ledničku, nástěnku či jiné vhodné viditelné místo v domácnosti.

Na závěr bylo dohodnuto, že osoby odpovědné za určitou akci se budou za dobrý průběh modlit. K modlitební podpoře si vyberou další farníky. I ostatní farníci jsou zváni, aby se připojili.

Intence, které vzešly ze 6. schůze PRF:

Děkujeme za možnost vydávat farní zpravodaj.

Prosíme o dary Ducha při tvorbě farního zpravodaje.

Prosíme o vnímavé čtenáře Siardu, kteří jeho obsah využijí k prohloubení svého vztahu k farnosti.

FARNOST SOBĚ

Od září bude možnost umístit na nástěnku v kostele nabídku či poptávku služeb a věcí.

Jak to bude prakticky vypadat?

Pokud bude někdo z farníků potřebovat nebo nabízet nějakou službu, např. něco prodat či koupit ve farnosti, pomoc s dětmi, nemá nikoho, kdo by jej odvezl či přivezl, uklidil, dělal společnost atd., napíše na připravený lísteček:

- svoje jméno
- kontakt
- o jakou záležitost se jedná

Lísteček umístí na připravenou nástěnku.

Důležité upozornění: farnost neručí za obsah inzerátů ani za plnění nabídek a poptávek.

O umístění nástěnky budete informováni v ohláškách.

Pastorační rada

ÚKLID KOSTELA

Vážení farníci, dovoluji, abych vás pozvala na podzimní generální úklid našeho farního kostela a jeho okolí, na kterém se sejdem v sobotu 19. října 2024 od 8 hodin. Svačina je zajištěna.

*Srdečně zve
Doleželová Jitka*

OKÉNKO DO SVĚTA (23)

JAK ROSTOU MLADÍ A JEJICH SALESIÁNI V JIŽNÍ AFRICE?

Pro vás je červenec a srpen časem dovolených nebo táborů. U nás na jihu je to samozřejmě opačně – tuhá zima bez topeň, čas na velké akce. Vzhledem ke klimatickým proměnám je teď v Kapském Městě blízko nule, ale tady v Johannesburgu začíná jaro. Všecko opačně.

Jak rostou mladí v Jižní Africe? Tady mají delší zimní prázdniny, nejdelší jsou

v Lesotho, protože je tam nejtužší zima. Pro nás srpen také znamená měsíc Dona Boska s více akcemi: školními mšemi svatými a zvláštními akcemi sportovními a kulturními podle místa.

Letos si připomínáme první sen Dona Boska, který byl vlastně o jeho povolání a poslání. Takže ve všech 137 zemích, kde už působíme, směřovaly oslavy k 16. srpnu (narození Dona Boska).

V tom týdnu byl také svolán do Becchi, vesnice, kde se Don Bosco narodil (dnes se jmenuje Colle Don Bosco), světový salesiánský synod mládeže. Sešlo se na 300 mladých, doprovázených několika salesiány a sestrami. Měli jsme tam naši delegátku Julii Mafereku, děvčici z Lesotho, která je jako animátorka každý den ve středisku mládeže – oratoři. Sdílela svědectví o Lesotho v Itálii a po návratu v Jižní Africe na našem salesiánském synodu mládeže zase svědčila o té světové zkušenosti.

Do přípravy na tento velký den byly zapojeny stovky našich žáků; do soutěží, kvízů, kromě jiného také o nejpěknější obrázek. Fotka z jednoho oceňování je z Manzini, Eswatini.

obr. 1 | Eswatini, Manziniho salesiánská střední škola, ocenění za nejlepší obrázek snu Dona Boska

obr. 2 | Účastnice synodu pro mládež, Julia Mafereka, Lesotho (Itálie, 11.–16. srpna)

obr. 3 | Kniha Vychovávej jako Don Bosco – všech 1000 výtisků je mezi našimi laiky, také na horách v Eswatini

obr. 4 | Věčné sliby swazijského salesiána Nhlanhla Nxumalo, 20. července

Pro nás salesiány byl červenec také překrásným časem, kdy jsme po dlouhé době slavili věčné sliby jednoho bráchy – Nhlanhla Nxumalo – v jeho rodném Eswatini (Swazijsko). V této salesiánské farnosti byly takové sliby poprvé v historii 70 let. Byla tam jeho maminka a další příbuzní, konala se modlitební vigilie pro mládež (20–30 let), kde všichni měli možnost vyslechnout svědectví a také dialog o zasvěceném životě pro muže i pro ženy.

Mladí v Africe rostou většinou v rodinách, kde otec je neviditelný, nebo už odešel z domu před dlouhou dobou, takže ho dost dětí ani nezná. To poznám také z návštěv u našich salesiánů. Po návštěvách ve všech rodinách našich mladých bráchrů jsme založili whatsappovou skupinu Matka Markéta (podle maminky Dona Boska), kde se rodiče mohou setkávat. Na výroční den jejího úmrtí (25. listopadu) chystáme setkání na 3–4 místech.

Po příletu v únoru 2023 jsem hned registroval nedostatek základních salesiánských knížek. Po 500 výtiscích Paměti oratoře (napsané Donem Boskem) se letos v květnu dostalo na svět 1000 výtisků klasické knihy Bruna Ferrera Vychovávej jako Don Bosco (Educating Like Don Bosco). Doufáme, že se znalí čtenáři nepohorší, že jsme propašovali do domu Dona Boska také děvčata, ta tam totiž nikdy nežila. K této adaptaci ve stylu Jižní Afriky nás nutí prostředí, které je supercitlivé na rovnováhu ve všech směrech a také je gender-sensitive. Obě knížky již jsou vyprodané a chystáme se na další vydání.

Díky vám za podporu v modlitbě!

*P. Václav Klement,
salesián Dona Boska*

KAREL HRADIL

Pedagog, varhaník, dirigent
a židenický farník
(2.7.1910 – 9.9.1979)

Letošní 9. září je příležitostí připomenout si osobnost Karla Hradila, varhaníka a ředitele kůru v našem židenickém kostele v období 1936–1945.

Karel Hradil pocházel z hudební rodiny a narodil se 2. července 1910 v Ludslavicích u Holešova. Od 12 let již zastupoval v Ludslavicích tamějšího varhaníka a jeho funkci ve 14 letech převzal. V letech 1928–1932 studoval na brněnské konzervatoři hru na varhany, složil zkoušku učitelské způsobilosti ze sborového zpěvu a po vojenské službě i skladbu a dirigování (1934–1936). Rodinný domek na Rokycanově ulici v Židenicích se až do konce jeho života stal pomyslnou základnou a zázemím jeho hudebních aktivit.

Působení Karla Hradila v židenickém chrámu v letech 1936–1945 je obdobím prvního významného ponoření se do liturgické i světské hudby. Podařilo se mu sestavit velmi dobrý chrámový sbor, který měl asi 80 členů. S tímto sborem pravidelně účinkoval při liturgii a ve spolupráci s dalšími židenickými hudebníky (Vacl, Dokoupil, Kolář) pořádal velké koncerty v židenické sokolovně i v sále bývalého Stadionu na Kounicově ulici. Tyto koncerty z děl českých skladatelů plnily velmi důležitou funkci – konaly se totiž v těžkém období okupace a byly pro posluchače povzbuzením a nadějí.

V letech 1941–1948 působil jako pedagog teoretických předmětů na brněnské

konzervatoři a od roku 1945 jako varhaník a ředitel kůru v kostele sv. Jakuba. Současně se stal iniciátorem a ředitelem Tříletého varhanního kurzu. Nástupem komunistického systému došlo v roce 1951 k ukončení činnosti a převedení zbývajících žáků do jiných škol. Karel Hradil poté působil jako pedagog na hudební škole Jaroslava Kvapila. I přes relativně krátké období dokázal ve varhanním kurzu společně s dalšími hudebními osobnostmi (mj. prof. Jaroslav Smýkal, prof. Miroslav Příhoda) vychovat řadu varhaníků, kteří svými schopnostmi dosáhli úrovně profesionálních hudebníků (mj. Marie a Josef Drábkovi, V. Javora, B. Grepl, J. Veselý st.). V dramatickém období po roce 1948 zprostředkoval studium i mnohým studentům ze zrušených salesiánských ústavů. Na židenický kůr se Karel Hradil vrátil na krátkou dobu v polovině 70. let, kdy zastupoval paní Marii Drábkovou, která byla na mateřské dovo-

lené. Pamětníci z tehdejšího chrámového sboru vzpomínají na jeho radost a nadšení.

Zajímavou součástí života Karla Hradila jsou jeho kompozice, především v oblasti liturgické hudby. Známy jsou jeho *Česká vánoční mše koledová* a četná offertoria. Pro slavnostní bohoslužby zkomponoval moteto *Ecce sacerdos magnus*. Obřady Velkého pátku si v Židenicích nedokážeme představit bez zpěvu jeho Výčitek. U příležitosti primiční mše sv. P. Karla Obrtlíka v roce 1973 složil ordinárium ke cti sv. Cyrila a Metoděje, které společně zpívali a odpovídali sbor a lid. Zcela mimořádným počinem je soubor responsoriálních žalmů s jednoduchými, snadno zapamatovatelnými odpověďmi, jako např. *Prolom Pane nebesa, Buď se mnou Pane v mé tísní, Zpívejte Hospodinu novou píseň* či *Jásejte Bohu všechny země*.

Jméno Karla Hradila mají mnozí pamětníci spojeno i s Brněnským pěveckým sdružením Foerster, amatérským mužským sborem, který se pod jeho vedením vypracoval k vysoké profesionální úrovni i na mezinárodním poli. Ženský pěvecký sbor Krásnohorská i blanenský Rastislav rovněž nesou jeho umělecký sbormistrovský rukopis.

Uvedený text vypadá na první pohled jako výběr z encyklopedického katalogu. Nicméně při jeho sestavení mi před očima probíhaly vzpomínky nejen na osobní setkání s Karlem Hradilem, ale děkuji i za vyprávění jeho žáků, zpěváků i za pocity při provozování jeho skladeb a žalmů. A nakonec mě osobně naplňuje velká pocta působit na našem židenickém kůru.

Josef Veselý
varhaník

DUCH SVATÝ V NÁS

Působení Ducha svatého v našich životech je sice událost takřka každodenní, každopádně vždy výjimečná. I tak se ale jedná o jednu ze tří Božských osob, a tak je Duch svatý zahalen v jakési nejasnosti; nebo spíše jasnosti, kterou omezená lidskost nedokáže pochopit. Proto se výklad jeho postavy liší od člověka k člověku. Tento článek je tedy pohled na Ducha svatého očima jednoho z židenických ministrantů.

Jako první, co mě napadne, když se řekne Duch svatý, je naplnění. Tím myslím naplnění člověka radostí, motivací, múzou, či soucitem (a můžeme vyjmenovávat dále). Během takových chvil se podle mě každý člověk nachází v zaznamatelné blízkosti Boha Otce a svými činy směřuje po Jeho cestě. Takovéto zkušenosti mohou nabývat různých rozměrů.

Působení Ducha svatého se tedy v nejtriviálnějším případě objeví jako nápad, vnuknutí, jiskra. Tady se mi hodně líbí přirovnání Božího Ducha k ohni, kde tuto jiskru můžeme rozfoukávat a přikládat k ní, až se z ní stane plamen, který vnímám jako rozhodnutí pro dobro. Takový plamen je schopný zažehnout jiskry v ostatních lidech. Když k tomuto ohni dále přikládáme, může se pak rozhořet tak, že se potom necháváme plně vést Duchem svatým, který nás zároveň formuje. Naslouchání Božimu Duchu v jakémkoliv rozměru je přinášení Jeho království do světa.

Honza Hranička

NENÍ DOVOLENÁ JAKO DOVOLENÁ...

KLUB MAMINEK OREL ŽIDENICE

Mateřská dovolená je jako každá jiná dovolená – předchází jí dlouhé přípravy a nemalé investice, abyste na konci unavení, v kupě věcí, která bývala vaším domovem, a hordě špinavého prádla prohlásili, že potřebujete dovolenou... Aby na ten čas mezi tím nebyly maminky samy, vznikl před lety pod Orlem Židenice z iniciativy Majky Holíkové Klub maminek.

Na tyto začátky zavzpomínala Zdeňka Hamplová: „První krůčky Klubu maminek pod Orlem Židenice začaly v roce 1997. Hlavním iniciátorem a „výkoňákem“ byla Majka Holíková. Začali jsme se scházet v budově bývalých jeslí na ul. Františky Skaunicové. Zájem byl nejen ze strany maminek z farnosti, ale i z Židenic, z Líšně a Slatiny.“

Program setkání byl různorodý. Majka zajišťovala zajímavé přednášky, které se střídaly s výtvarnými nebo jinak tvořivými aktivitami. Každý týden docházelo i 20 maminek s dětmi, takže občas to bylo i náročné – aktivit pro děti 0–4 nebylo tehdy mnoho. Byly opravdu vděčné za možnost kontaktu s ostatními maminkami a předávání zkušeností. Ve vedení se vystříдалo mnoho žen.

Vděčně na Klub vzpomíná i Bohunka Rousová: „Když jsem byla na mateřské dovolené, měla ho na starost Jitka Schmidtová. Maminky si povídaly, sdílely si své radosti i starosti a děti si hrály. Někdy probíhaly praktické přednášky o výchově a rodičovství nebo o kosmetice. Protože ráda tvořím (s dětmi i sama pro sebe), postupně jsem se zapojila do organizování Klubu a chystala různá tvoření pro maminky. Vyráběly jsme z korálků, bavlnek, plstí, látek, kamínků, drátků, přírodních materiálů, proutí (pedig), voskových plátů, papírů, ubrousků, twist art... Mnohé inspirace a pomůcky jsem čerpala od Magdy Kubíčkové a Vlasty Šimoníkové. Moc ráda na tuto dobu vzpomínám, děkuji za důvěru, že jsem mohla být tolik let součástí Klubu maminek a jsem vděčná za všechny, s kterými jsem se mohla seznámit, setkávat se a společně tvořit.“

Po mnoha letech se Klub maminek opět stěhuje, tentokrát do prostor KC Karas. Bude bývat v úterý od 9.00–11.00. Náplň klubu během let se měnila a mění, ale vždy šlo hlavně o setkání maminek a jejich dětí, trávení společného času, sdílení životních zkušeností a navazování vztahů. Díky Bohu za všechny maminky, které se na Klubu podílely, a za všechna přátelství, která díky Klubu vznikla.

Pokud jste tedy zrovna na „dovolené“, těšíme se na vás!

Miroslava Čevelíková